

ಎಳೆಯುರ ಅಂಗಳ್ಜ

ಮಾನವೀಯತೆ ಮೇರೆದ ಪುಟ್ಟಿ

■ ಶರಣ ಜಿ. ಚಟ್ಟಿ

ಕಲೆ: ಸಂತೋಷ ಸೆಹೆತು

ಪುಟ್ಟಿಯು ಆಗ ಆರನೇ ತರಗತಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಂತನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮೂವತ್ತು ಕ್ಕಿಂತ ಅಂತರದ ಪುಟ್ಟಿನಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ ದಿನಾಲೂ ಸರಕಾರಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದು ದಿನ ಬಸ್ ಕ್ಕಿಂತಿರು ತುಂಬಿದ್ದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಸೀಟು ಸೀಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಮುಂದಿನ ನಿಲ್ಲಾಣಿದಲ್ಲಿ ಏದಾರು ಜನ ಅದೇ ಬಸ್ ಹಕ್ಕಿದರು. ಅವರಳ್ಲಿಬ್ಬರು ಸುಮಾರು ಎಪ್ಪತ್ತೆ ದು ವರ್ವರ್ದ ಅಜ್ಞನಿದ್ದು. ಅಜ್ಞನ ಕಣ್ಣಗಳು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಸೀಟು ಬಿಡಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅಜ್ಞನು ಪುಟ್ಟಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿತಿದ್ದು. ಅಜ್ಞನನ್ನು ನೋಡಿ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಕಟವಾಯಿತು. ಪುಟ್ಟಿ ಅಜ್ಞನಿಗಾಗಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಸೀಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ವಿನಿತಿಸಿದಳು. ಹಾದು ಕೇಳುತ್ತ ಹಳ್ಳಿದ್ದ ಯುವಕ ಯುವತೀಯರು ಪುಟ್ಟಿಯ ಮಾತು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಕೆಲ ಹೊತ್ತಿನ ಬಳಿಕ ಪುಟ್ಟಿಯ ಬಳಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರಯಾಣಕರು ಬಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಇಳಿದರು. ಪುಟ್ಟಿ ತಾನು ಪಕ್ಕಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ, ನಿತಿದ್ದು ಅಜ್ಞನನ್ನು ಕೂರಿಸಿದಲು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಬಳಿಕ ಅಜ್ಞನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದವರೂ ಇಳಿದ ಕಾರಣ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ಅಜ್ಞನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆರಲು ಅವಕಾಶ ಕ್ಕಿಂತು. ಅಜ್ಞನೋಡನೆ ಮಾತಿಳಿದ ಪುಟ್ಟಿ 'ಈ ಇಳಿದವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಷ್ಟದ ಪ್ರಯಾಣ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಜ್ಞ?' ಎಂದಳು. ಆಗ ಅಜ್ಞ, 'ವನು ಮಾಡೋದವೂ ನನ್ನ ಅಸ್ವಮಾ ಕಾಯಿಲೇಗೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜೈಫಿ ಮಾತ್ರ ಖಿನ್ತುವೆ. ಮೂವರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೂ ಅವರಾರೂ ನನಗೆ ಜೈಫಿ ತಂಡು ಕೊಡಲ್ಪ, ಹೀಗಾಗಿ ನಾನೇ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು. ಅಜ್ಞನ ಮೇಲೆ ಕನಿಕರ ಉಂಟಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿಯು ತನ್ನ ಬ್ಯಾಗಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಚಾಕೋಲೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಳ್ಳು. ಅಜ್ಞ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ತಿನಿ ತಾನೂ ಚಾಕೋಲೇಟ್ ತಿಂದು. ಪುಟ್ಟಿಯ ಕಾಳಜಿ ಕಂಡು, 'ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದವರಾರೂ ನಿತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಹಿರಿಯನೆಂದ ಗೌರವಿಸದೆ ಸೀಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಿನೇಕೆ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಸೀಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಪುಟ್ಟಿಯಿದ್ದ ಅಜ್ಞನಿಗೆ ಅಜ್ಞನು ಮಾತುಗಳು ವಿಕ್ಕಿ ಎನಿಸಿದವು. ಕುತ್ತಾಹಲದಿಯ ಅಜ್ಞನಿಗೆ 'ಇದ್ದಲ್ಲ ವನು ಅಜ್ಞ?' ಎಂದು ಪರಿಕ್ಕೆ ಅಂತಿದ್ದೀರಾ...ಪಾಸ್ ಅಂತಿದ್ದೀರಾ... ನನಗೇನೂ ಅಥರ್ವಾಗಂತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಡಿ ಹೇಳು' ಎಂದಳು. ಆಗ ನಗುತ್ತ ಅಜ್ಞ, 'ನೋಡಮೂ ನಾನು ಬಬ್ಬಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಉಪನಿಷತ್ತಾಸಕ. ನನಗೆ ಯಾವಾದೇ ಕಾಯಿಲೆ ಇಲ್ಲ. ನಿವೃತ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ಸಂಕ್ಷೇಪ ನಿವಿದ್ದನೇ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶ ನಿರ್ದಿಷ್ಟನೇ. ಉದ್ದೇಶ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ

ಅಧ್ಯರಿಂದ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಸೀಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೇ' ಎಂದಳು. ಪುಟ್ಟಿಯ ಗುಣಸ್ವಭಾವ ಅರಿತು ಅಜ್ಞನಿಗೆ ಮಿಂಹಿಯಾಯಿತು.

ಪಟ್ಟಣದ ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣಿದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಬಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದರು. ಇನ್ನೇನು ಪುಟ್ಟಿ ಅಜ್ಞನಿಗೆ ಟಾಟಾ ಹೇಳಿಕೊನ್ನುವವುರಲ್ಲಿ ಕಾರೊಂದು ಬಂದು ಅಜ್ಞನ ಬಳಿ ನಿತಿತು. ಸೂಟಿ ಬಂಡು ಧರಿಸಿದ್ದ ನಾಲ್ಕುರೂ ಕಾರಿನಿಂದಿಲ್ಲದು ಅಜ್ಞನೆಡರು ಕೈಕ್ಕಿ ನಿತರು. ಅವರಲ್ಲೋಬ್ಬ, 'ಇಂದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿಯಿತಾ ಸಾರ್?' ಎಂದರು. ಅಜ್ಞ 'ಹೌದು, ನನ್ನ ಇಂದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಟ್ಟಿಯೊಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪಾಸ್ ಆದಳ್ಳು' ಎಂದು ಪುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಅವಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ಪುಟ್ಟಿಗೆ ಅಜ್ಞನ ಮಾತುಗಳು ವಿಕ್ಕಿ ಎನಿಸಿದವು. ಕುತ್ತಾಹಲದಿಯ ಅಜ್ಞನಿಗೆ 'ಇದ್ದಲ್ಲ ವನು ಅಜ್ಞ?' ಎಂದು ಪರಿಕ್ಕೆ ಅಂತಿದ್ದೀರಾ...ಪಾಸ್ ಅಂತಿದ್ದೀರಾ... ನನಗೇನೂ ಅಥರ್ವಾಗಂತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಡಿ ಹೇಳು' ಎಂದಳು. ಆಗ ನಗುತ್ತ ಅಜ್ಞ, 'ನೋಡಮೂ ನಾನು ಬಬ್ಬಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಉಪನಿಷತ್ತಾಸಕ. ನನಗೆ ಯಾವಾದೇ ಕಾಯಿಲೆ ಇಲ್ಲ. ನಿವೃತ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ಸಂಕ್ಷೇಪ ನಿವಿದ್ದನೇ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶ ನಿರ್ದಿಷ್ಟನೇ. ಉದ್ದೇಶ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ

ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಪಾಠಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಲು ನಮ್ಮ ಸಕ್ಕೆಯವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಪರಿಕ್ಕೆ ಸುತ್ತೇವೆ. ಇಂದು ನಾನು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅದೇ ಕೆಲಸ. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಜನ ಸುಶೀಲಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಮೇಲಾಗಿ ಯುವಕ ಯುವತೀಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಅವರಾರೂ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮತ್ತು ಅಸಹಾಯಕರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯ ತೋರಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲತದನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತಪರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಚಿಕ್ಕವಳಾದ ನೀನು ಮಾತ್ರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಪಾಠ ಮರೆಯದೆ, ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಕೇವಲ ಬಾಯಿಮಾತಿಗೆ ಮಾನವೀಯತೆ ತೋರಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಅಗತ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಪಾಸಾಗಿದ್ದೀರು' ಎಂದು ತಿಳಿ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ನಗರು ಬಹುಮಾನದೊಡನೆ ಕಲಿಕೊಪಕರಣ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಪುಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಗೌರವ ನೋಡಿ, ಅವಳ ಸ್ವರೀತರೂ ಅಂದಿನಿಂದ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.